

IZVJEŠTAJ O RADU SLUŽBE ZA ISTRAŽIVANJE I RAZVOJ SVEUČILIŠNE KNJIŽNICE U SPLITU ZA 2017. I PLAN RADA ZA 2018. GODINU

Uvodna napomena:

Na temelju postojećeg Pravilnika o unutarnjem ustroju i sistematizaciji poslova i radnih zadaća u Sveučilišnoj knjižnici u Splitu (Pročišćeni tekst iz 2016. godine) koji predviđa dva radna mjesta u Službi za istraživanje i razvoj, od 1. listopada 2017. uvedena je još jedna osoba, dipl. knjižničarka, Irena Urem. Njenim uvođenjem u rad Službe povećao se broj razvojnih poslova i usluga.

Izveštaj o radu za 2017.

VISOKOŠKOLSKE KNJIŽNICE

- Sveučilište u Splitu donijelo je odluku o kupovanju bibliometrijskog alata za evaluaciju istraživačkog rada Incites tvrtke Clarivate Analytics. Alatom će se pratiti znanstvena produktivost nastavnika te uspoređivati s drugim sveučilišta u RH i šire.
- Služba za istraživanje i razvoj dobila je zadatak primjenom ovog alata pratiti napredak znanstvenika splitskog Sveučilišta u bazi podataka WoSCC.
- Djelatnica Službe za istraživanje i razvoj pohađala je online radionice o primjeni alata.
- Odlukom Senata o vlastitim identifikatorima nastavnika, u Sveučilišnoj knjižnici izrađena su „Uputstva ResearcherID - jedinstveni identifikator znanstvenika“ te postavljena na mrežne stranice Sveučilišta u Splitu
- Održani su tečajevi za pojedine nastavnike o korištenju jedinstvenog identifikatora znanstvenika
- Na temelju statističkih podataka izdavača, analizirana i obrađena korištenost baza podataka s nacionalnom licencom tijekom 2016. u visokoškolskim i Sveučilišnoj knjižnici Sveučilištu u Splitu te predstavljena na sastanku SV SMK
- Predočeno i analizirano stanja institucijskih repozitorija Sveučilišta u Splitu u sustavu Dabar tijekom 2016. godine s obzirom na aktivnosti pojedinih sastavnica
- Višekratno distribuirane uputa autorima, profesorima /znanstvenicima Sveučilišta u Splitu i splitskih znanstvenih institucija o načinu aktiviranja vaučera Royal Society of Chemistry (RSC) za radove objavljene u izdanjima ovoga izdavača radi besplatnog preuzimanja u OA
- Kontakti s voditeljima zbog revizije i otpisa ili priprema za reviziju i otpis_ u knjižnicama Pravnog fakulteta u Splitu, Ekonomskog fakulteta u Splitu, Prirodoslovno-matematičkog fakulteta u Splitu, Kemijsko-tehnološkog fakulteta u Splitu, FESB-u, Arheološkog muzeja u Zadru. Dogovori oko pojedinih poslova i rješenja, prihvaćanje dijela otpisanih fondova.
- Informiranje o probnim pristupima bazama podataka i e-časopisima posredovanjem Portala elektroničkih izvora za hrvatsku akademsku i znanstvenu zajednicu.

- Dogovaranje sa Scientific Knowledge Services i realizacija probnog pristupa za „The New York Times“
- Upoznavanje s bazama podataka i e-časopisima izvan nacionalne licence s Scientific Knowledge Services i razmatranje povoljnog načina plaćanja pristupima za Sveučilište u Splitu
- Kontakti, dogovaranje i dobivanje probnog pristupa bazama podataka De Gruyter.
- Usmeni i pisani kontakti s predstavnicima The American Association for the Advancement of Science (AAAS) o statistici korištenja baze Science u slobodnom pristupu te objašnjenja o načinom poslovanja s licenciranim izdavačima baza podataka na nacionalnoj razini
- Organizacija predavanja „ Istraživački podaci i otvoreni pristup“ u okviru projekta SEEDS - South Eastern European Dana Services koji se bavi izgradnjom infrastrukture za istraživačke podatke u području društvenih znanosti.
- Uspostavljen digitalni repozitoriji u Dabru za tri sastavnice Sveučilišta u Splitu: Sveučilišni odjel za forenzične znanosti, Sveučilišni odjel za studije mora, Sveučilišni odjel za stručne studije
- Sveučilišna knjižnica obvezala se unositi digitalne objekte u dva odjelna repozitorija te osposobiti predstavnicu treće sastavnice za samostalni unos.
- Pripreme za održavanje predavanja dr. sc. Bojana Macana „Autorskoppravna pitanja u kontekstu izgradnje otvoreno dostupnih digitalnih repozitorija“ dogovaranjem s CSSU-om, prijava sudionika, distribuiranja potvrda o sudjelovanju na radionici itd.
- Obavijesti o Scopusovom seminaru namijenjenom urednicima hrvatskih znanstvenih časopisa te visokoškolskim knjižničarima koji sudjeluju u izdavaštvu svojih sastavnica. Distribucija potvrda o sudjelovanju na stručnom skupu.
- Upoznavanje s testnom verzijom Sustavom jedinstvenog elektroničkog prikupljanja statističkih podataka o poslovanju knjižnica (u daljnjem tekstu Sustav).
- Sudjelovanje na tečaju za knjižničare u NSK o radu u Sustavu.
- Testiranje Sustava i primjedbe na manjkavosti funkcioniranja tijekom unošenja podataka.
- Primjedbe na terminologiju korištenu u pisanom upitniku Sustava i u Uputama za unos statističkih podataka o radu knjižnica u sustavu online statistike.
- Unošenje podataka u lokalni adresar o svim sveučilišnim, visokoškolskim, specijalnim knjižnicama u sustavu matičnosti (od Zadra do Dubrovnika) za budući Sustav.
- Online unošenje Općih podataka za visokoškolske, veleučilišne, sveučilišne knjižnice Sveučilišta u Splitu, Veleučilišta u Šibeniku i Kninu te Sveučilišta u Dubrovniku u Sustav.
- Od Odjela IT NSK zatraženi, dobiveni i distribuirani Pristupni podaci svim visokoškolskim, veleučilišnim, i sveučilišnim knjižnicama navedenih sveučilišta i veleučilišta.
- Od travnja do prosinca 2017. ponavljane su obavijesti kolegama o važnosti Sustava jedinstvenog elektroničkog prikupljanja statističkih podataka o poslovanju knjižnica te je višekratno zatraženo dostavljanje podataka za Sustav.

- Provjereni su i „zaključani“ uneseni statistički podaci pojedinih visokoškolskih knjižnica sveučilišta i veleučilišta na području matičnosti Službe.
- U suradnji s voditeljima Odjela rada s korisnicima, Odjela periodike, Odjela specijalnih zbirki, Odjela za informacijske tehnologije i Službe računovodstva, vodeći se „Uputama za unos statističkih podataka o radu knjižnica u sustavu online statistike“ prikupljeni su i uneseni svi traženi statistički podaci o Sveučilišnoj knjižnici u Splitu.
- U razgovorima i slanjem dokumentacije privremeno zaposlenoj dipl. knjižničarki Kineziološkog fakulteta razmatrana su formalno-pravna pitanja o pokretanju knjižnice, izbora voditelja, knjižničnog odbora i članstva u fakultetskom vijeću.
- S voditeljicom knjižnice (nije dipl. knjižničarka) Sveučilišnih stručnih studija Sveučilišta u Splitu dogovarana kadrovska pitanja i organizacija knjižničnog poslovanja.
- Dogovor s voditeljicom Veleučilišta „Marko Marulić“ u Kninu o kadrovskim pitanjima izbora nove osobe zadužene za vođenje knjižnice (koja nije dipl. knjižničarka) te o proširenju prostora za čitaonicu.
- S dekanom Pomorskog fakulteta i voditeljem njihove knjižnice razriješeno pitanje suradničkog korištenja prostora knjižnice i digitalnog prostora na računalima u čitaonici knjižnici.
- S voditeljicom knjižnice Kemijsko-tehnološkog fakulteta dogovarana mogućnost otvaranja spremišta za arhiviranu periodiku i/ili njezin eventualni otpis.
- Pruženi su stručni savjeti voditeljici knjižnice privatne Visoke škole za inspekcijski i kadrovski menadžment vezani uz poslovanje.
- Posjet Knjižnici Hrvatskog vojnog učilišta „Dr. Franjo Tuđman“, Odsjeka pomorskih operacija, Vojarne „Sv. Nikola -Lora“ u Splitu koja ima dvojnu ulogu specijalne i visokoškolske knjižnice. Uvid u stanje kadrova, knjižničnog fonda, prostora i opreme. Povod posjetu su planovi o integraciji učilišta Odsjeka pomorskih operacija u sustav Sveučilišta u Splitu.
- Kontaktirano s voditeljicom središnje knjižnice HVU „Dr. Franjo Tuđman“ u Zagrebu oko pitanja pristupanja splitskog odsjeka učilišta u Lori bazama podataka s nacionalnom licencom.
- Posjeti knjižnici FESB-a, uvid u stanje knjižnice, dogovori s njihovim prodekanom za poslovanje oko poboljšanja prostornih i kadrovskih uvjeta za rad u knjižnici, o formiranju povjerenstva za reviziju i otpis, o utvrđivanju kriterija za otpis građe, te savjeti dipl. knjižničarki na stručnom osposobljavanju o načinu vođenja revizije i otpisu knjižnične građe
- Organizacija predstavljanja sveučilišnog izdavaštva na manifestaciji Sa(n)jam knjige 2017. u Puli koordiniranjem poslova s voditeljima visokoškolskih knjižnica.
- Sastanci Kolegija visokoškolskih knjižnica i ostali stručni sastanci
- Sudjelovanje na pet sjednica SV SMK u Zagrebu i Rijeci
- Sudjelovanje na dvjema sjednicama Središnjeg stručnog vijeća matičnih knjižnica RH s posebnom točkom dnevnog reda o formuliranju i usvajanju „Poslovnika o radu Središnjeg stručnog vijeća matičnih knjižnica RH“.

- Odlazak u Sveučilišnu knjižnicu Rijeka, na obilježavanje 390. godišnjice osnivanja knjižnice Isusovačkog kolegija.
- U sklopu stalnog stručnog usavršavanja sudjelovanje na ovdje spominjanim seminarima i radionicama.

SPECIJALNE KNJIŽNICE

- Dogovoreno s Dorom Rubinić, ravnateljicom Sveučilišne knjižnice u Zadru preuzimanje matičnosti nad specijalnim i knjižnicama vjerskih organizacija na području Zadarske županije na temelju „Pravilnika o matičnoj djelatnosti knjižnica u Republici Hrvatskoj“ (NN 43/2001)
- Prijepori oko brisanja ili uvođenja u Sustav jedinstvenog elektroničkog prikupljanja statističkih podataka o poslovanju onih specijalnih knjižnica koje su ostale bez knjižničara ili ih vode osobe koje nisu knjižničari, a važne su s obzirom na veličinu fonda, njegovu starost (uglavnom 19. i početak 20. stoljeća) baštinsku i/ili znanstvenu vrijednost i ulogu na nacionalnoj ili regionalnoj razini.
- Služba za istraživanje i razvoj odlučila je uvrstiti takve knjižnice u Sustav i organizirati prikupljanje statističkih podataka za knjižnice bez knjižničara te u Općim podacima o knjižnicama isticati zanimanja osoba koje su odgovorne za knjižnicu.
- Razloge za takvu odluku, koja nema uporište u Zakonu o knjižnicama (NN 105/97) vidi u zaštiti, postupkom javne evidencije, vrijednih fondova zbirki i knjižnica od uništenja i/ili otuđenja. Svjedočili smo iskustvima s početka 90-ih godina 20. stoljeća, kada su u procesu tzv. „privatizacije i pretvorbe“ uništene brojne specijalne knjižnice ugašenih radnih organizacija, tvornica, ustanova u kulturi, znanosti itd.
- Ostvareni su usmeni i/ili pisani dogovori s osobama u institucijama koje imaju knjižnice bez knjižničara, a žele biti dio Sustava.
- Od travnja do prosinca 2017. ponavljane su obavijesti kolegama o važnosti Sustava i višekratno je zatraženo dostavljanje podataka.
- Ažuriran je i proširen adresar specijalnih knjižnica za potrebe Sustava.
- Podaci o specijalnim knjižnicama uneseni u su lokalni adresar.
- Online uneseni su tzv. Opći podaci za specijalne knjižnice na području Zadarske, Šibensko-kninske, Splitsko-dalmatinske i Dubrovačko-neretvanske županije
- Od Odjela IT NSK zatraženi su, dobiveni i distribuirani Pristupni podaci svim specijalnim knjižnicama na području matičnosti navedenih županija.
- Provjereni su i „zaključani“ uneseni statistički podatci pojedinih specijalnih i sveučilišnih knjižnica na području matičnosti Službe.
- Analizirana je i izrađena korištenost baza podataka s nacionalnom licencom tijekom 2016. kod specijalnih knjižnica (institutske, zavodske, bolničke) na temelju statističkih podataka izdavača, te predstavljena na sastanku SV SMK
- Uspostavljena je suradnja s voditeljicom knjižnice u osnivanju (koja nije dipl. knjižničarka) iz Kulturne udruge Tribunj oko formiranja knjižnice. Pružena je pomoć u izradi Statuta Kulturne udruge Tribunj, dogovoren izbor softvera za buduću knjižnicu, atribuirane pojedine publikacije itd.

- S upravom Konzervatorskog odjela Ministarstva kulture u Splitu dogovoreno je da će, nakon umirovljenja pomoćne knjižničarke, nova osoba zadužena za arhiv voditi i knjižnicu.
- Ustanovljeno da su dvije specijalne bolničke knjižnice (Opća bolnica Šibensko-kninske županije i Klinički bolnički centar Split) zbog umirovljenja, ostale bez svojih voditeljica. Bolnice planiraju zapošljavanje novih osoba za ove poslove.
- Na traženje specijalne muzejske knjižnice iz Zadra dostavljena literatura i dokumenti o postupku revizije i otpisa knjižnične građe te preuzet dio otpisane građe.
- Odgovarano na stručna pitanja i informacijske zahtjeve iz specijalnih knjižnica.
- Sudjelovanje na radionici MK RH „Digitalizacija kulturne baštine“.
- Dvodnevni boravak u knjižnici Instituta „Planina i more“ u Makarskoj i rad na organizaciji knjižnične građe.

BAŠTINSKE KNJIŽNICE:

- Dogovor s glavnim bibliotekarom Franjevačke provincije Presvetog Otkupitelja oko daljnjih poslova u knjižnici Samostana sv. Lovre u Šibeniku, posebno oko viškova periodike iz bivše Tiskare „Kačić“ koje će se ponuditi Sveučilišnoj knjižnici u Splitu, Knjižnici Katoličkog bogoslovnog fakulteta i samostanskim knjižnicama.
- Razmatrale su se mogućnosti i načini otpisa potpuno uništene stare i rijetke građe.
- Povodom Poziva za predlaganje programa javnih potreba u kulturi RH za 2018. s glavnim bibliotekarom Provincije dogovoreno je pristupanje natječaju te je pružena pomoć u izradi dokumentacije.
- Posjet knjižnici Franjevačkog samostana sv. Ante na Poljudu u Splitu, uvid u stanje građe i prostora, izrada izvještaja s fotodokumentacijom i prijedlog konzervatorsko-restauratorskih radova povodom Poziva za predlaganje programa javnih potreba u kulturi RH. Dogovor s gvardijanom i provincijalom o suradnji u renoviranju i proširenju prostora knjižnice.
- Posjet knjižnici Samostana konventualaca sv. Frane u Splitu, uvid u stanje građe i prostora, izrada izvještaja s fotodokumentacijom i prijedlog konzervatorsko-restauratorskih radova povodom Poziva za predlaganje programa javnih potreba u kulturi RH.
- Samostanske knjižnice posjetile su i osobe na stručnom osposobljavanju i tako su in situ educirane o tipu knjižnice, valorizaciji i zaštiti građe i prostora te izradi predmetnih izvještaja.
- O uvidu u stanje dviju samostanskih knjižnica izrađeni su i poslani izvještaji službi Hrvatskog zavoda za knjižničarstvo.
- Zalaganjem i sredstvima gvardijana samostana i Hrvatske dominikanske provincije Navještenja Blažene Djevice Marije izgrađen je novi prostor za knjižnicu Dominikanskog samostana sv. Petra Mučenika u Starom Gradu na otoku Hvaru (utemeljen 1481.) i tako napušten vlažni i neodgovarajući stari prostor. Na poziv gvardijana, Služba za istraživanje i razvoj u ovoj knjižnici je bila u stručnom nadzoru

tri puta, upoznala fond knjižnice koji posjeduje više od 20.000 svezaka knjiga od nacionalnog značaja, s inkunabulama, starim i rijetkim knjigama, popisanim u inventarne knjige i katalogizirane na listićima, s bogatim arhivom i s muzealiziranom zbirkom vrijednih knjiga u stalnom postavu samostanskog muzeja.

- S Odjelom za digitalizaciju i zaštitu građe Sveučilišne knjižnice dogovoren je način suradnje u restauratorsko-konzervatorskim i poslovima i poslovima stručnog nadzora matične službe nad knjižnicama s baštinskom građom u sklopu Nacionalnog programa zaštite pisane baštine.
- Služba za istraživanje i razvoj dobila je od predsjednice Društva knjižničara u Splitu zadatak da za izradu digitalnog vodiča prikupi adrese vjerskih zajednica na području Splitsko-dalmatinske županije i opiše pojedine knjižnice prema zadanom obrascu.

Plan rada za 2018.

VISOKOŠKOLSKE KNJIŽNICE

- Prikupljanje i unošenje podataka o visokoškolskim i sveučilišnim knjižnicama za Sustav jedinstvenog elektroničkog prikupljanja statističkih podataka o poslovanju knjižnica u 2017. godini.
- Bibliometrijske usluge za potrebe znanstveno-nastavnog osoblja Sveučilišta u Splitu, znanstvenika instituta te nakladnika splitsko-dalmatinske županije.
- Nadzor nad unošenjem digitalnih objekata (završni, diplomski specijalistički, diplomski stručni radovi, prilozi i disertacije) u sustav Dabar kod fakultetskih i odjelnih knjižnica Sveučilišta u Splitu.
- Unos digitalnih objekata u sustav Dabar za dva sveučilišna odjela koji nemaju vlastitu knjižnicu.
- Organizacija radionica o pohranjivanju radova objavljenih u časopisima u sustav Dabar za knjižničare i znanstveno-nastavno osoblje Sveučilišta u Splitu.
- Pristupanje bazama podataka, e-časopisima i alatima putem Portala elektroničkih izvora za hrvatsku akademsku i znanstvenu zajednicu, direktnih probnih pristupa izdavača, radionica, tečajeva.
- Izrada uputa o pretraživanju baza podataka WoSCC i Scopus.
- Izrada uputa o korištenju InCites-a, bibliometrijskog alata za evaluaciju istraživačkog rada.
- Prikupljanje i ažuriranje podataka iz WoSCC i Scopus-a o radu znanstveno-nastavnog osoblja Sveučilišta u Splitu.
- Prikupljanje podataka o visokoškolskim knjižnicama i ažuriranje postojećih.
- Stalno stručno usavršavanje: tematska predavanja CSSU, radionice, tečajevi
- Savjetodavna uloga knjižnicama u odnosu na opća, stručna pitanja.
- Formalno-pravna pitanja vezana uz politiku funkcionalne integracije knjižnica u sustav Sveučilišta.

- Sastanci Kolegija visokoškolskih knjižnica i ostali stručni sastanci.

SPECIJALNE KNJIŽNICE

- Ažuriranje te proširenje adresara specijalnih knjižnica za potrebe Sustava jedinstvenog elektroničkog prikupljanja statističkih podataka o poslovanju knjižnica.
- Prikupljanje i unošenje podataka o specijalnim knjižnicama za potrebe Sustava za 2017. godinu.
- Uvid u položaj i moguća gašenja specijalnih knjižnica.
- Zagovaranje zapošljavanja novih knjižničara na postojećim radnim mjestima nakon umirovljenja dotadašnjih voditelja.
- Formalno-pravna pitanja vezana uz specijalne knjižnice.

BAŠTINSKE KNJIŽNICE

- Razvijanje usluga i praćenje poslovanja u knjižnici Samostana sv. Ante na Poljudu u Splitu nakon susreta i dogovorene suradnje sa Sveučilišnom knjižnicom.
- Posjet novom prostoru za knjižnicu Dominikanskog samostana sv. Petra Mučenika u Starom Gradu na otoku Hvaru.
- Suradnja s Knjižnicom Instituta „Planina i more“ u Makarskoj s obzirom na formalno-pravni položaj, teške mikroklimatske uvjete u prostoru knjižnice i arhiva te organizaciju fonda.
- Praćenje drugih baštinskih knjižnice na području županija u nadležnosti matične službe vezano uz Program zaštite i očuvanja pokretnih kulturnih dobara.

Služba za istraživanje i razvoj:
mr. sc. Dubravka Dujmović, viša knjiž.
Irena Urem, dipl. knjiž.

Ravnateljica:
Mirta Matošić, viša knjiž.

